

[Anden næstformand.]

Første behandling af forslag til lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m. v.

(Lovforslaget (nr. 177) findes i tillæg A. sp. 4847, fremsættelsen i tidenden sp. 3252).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Hjortnæs: Gennemføres justitsministerens forslag til ændring af retsplejelovens og udpantningslovens bestemmelser om behandling af fogedsager, vil konsekvensen være en gennemgribende ændring af det kreditfølgningssystem, vi hidtil har kendt. Jeg skal ikke skjule min glæde over, at det er en socialdemokratisk minister, som tager initiativet til at reformere den gældende retstilstand på dette meget betydningsfulde område, og jeg er også meget tilfreds med, at ministeren på væsentlige områder er gået videre end foreslået af det såkaldte udlægsudvalg.

Det usædvanlige ved ministerens lovforslag er, at de tilgodeser samtlige implicerede parter. På visse områder forbedres fordringshaverens retsstilling, uden at det forringer skyldnerens, og på andre områder forbedres skyldnerens stilling og det på en måde, som ikke afgørende strider mod kreditors interesser.

Endelig medfører ændringerne en lettelse i arbejdspresset på underretterne og en væsentlig indskrænkning i antallet af fogedforretninger og politifremstillinger, og der er i så henseende tale om en betydelig administrativ og dermed samfundsøkonomisk besparelse.

Jeg skal ikke beskrive lovforslagenes konkrete indhold, selv om der måske er grund til at gøre det af hensyn til den del af pressen, som endnu ikke har interesseret sig for denne meget betydningsfulde reform. Derimod vil jeg gerne pointere det, som for mig er principielt væsentligt, nemlig at skyldnerens stilling forbedres, uden at det i betydelig grad forringer kreditors faktiske stilling.

Kendsgerningen er jo, at et meget stort antal fogedforretninger slutter forgæves. Det er ikke rimeligt, at vi af hensyn til nogle retsprincipper fastholder en procedureordning, som er til betydelig skade for

skyldnerens almindelige stilling, og som i langt de fleste tilfælde er uden reel værdi for kreditor.

Jeg tror egentlig ikke, at der er alvorlige problemer for kreditor. I den udstrækning han ikke kan erholde sine fordringer, kan han jo afskrive dem over sit driftsregnskab og dermed opnå en skattemæssig lettelse. Problemet i det moderne samfund er snarere forbundet med debtors stilling. Meget ofte er det offentlige myndigheder, som er hovedkreditorer, og det er ikke usædvanligt, at socialkontoret må træde til for at løse skyldneren fra de gældsforpligtelser, han har pådraget sig også over for andre offentlige myndigheder.

For alle, der har været beskæftiget med socialt klientarbejde, er det almindeligt kendt, at det i mange situationer er nødvendigt at sanere klientens økonomi, før der er mulighed for at motivere ham for en revalidering eller en resocialisering. Det er ikke alene ønskeligt, tror jeg, men meget nødvendigt, at vi forbedrer gengangerdebitorernes stilling, og det er da også det, der her bl. a. lægges op til. Men om en sådan forbedring kan ske alene ved en ændring i retsplejelovens og udpantningslovens bestemmelser, er jeg ikke sikker på. Det er nok muligt, at der også bør foretages ændringer i konkursloven og i den gældende skattelovgivning, men for det sidste vedkommende er det jo ikke justitsministerens bord.

Der er for mig ingen tvivl om, at justitsministerens lovforslag er et væsentligt skridt i retning af en mere human kreditorfølgning. Men selv om jeg ikke er blind for de betænkeligheder, der kan fremføres mod at gå videre i den retning, bør det måske alligevel overvejes at åbne mulighed for at slette de gældsforpligtelser, som hviler på debitorer, der er i en så håbløs økonomisk situation, at der ikke er rimelig udsigt til, at de kan arbejde sig ud af vanskelighederne.

Måske er der også grund til at se på det såkaldte transbeneficium. Ifølge lovforslaget er standarden „et tarveligt hjem“ ændret til „et beskedent hjem“. Jeg ved ikke, om der er tale om en realitetsændring, men hvis folketinget ønsker at overlade det til domstolene at fastsætte det nærmere indhold i den bestemmelse, er der i hvert fald grund til at præcisere, at bestemmelsens indhold ikke kan ligge fast. Den stigende